

UMOWA PRYZNANIA POMOCY NR ....

zawarta w dniu .....20... r. w .....

pomiędzy

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie,

Al. Jana Pawła II Nr 70, zwaną dalej „Agencją”,

reprezentowaną przez:

.....,

działającego(a) na podstawie pełnomocnictwa Prezesa Agencji nr ..... z dnia .....,

którego kopię okazano przy podpisaniu umowy,

a

.....

.....

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą¹⁾ w .....

.....

NIP.....

REGON¹⁾ .....

PESEL¹⁾ .....

legitymującym (-ą) się: ¹⁾ .....

(seria i numer dokumentu tożsamości)

zwanym(-ą) dalej „Beneficjentem”

reprezentowanym przez: ¹⁾

.....

.....

na podstawie przedłożonego dokumentu upoważniającego do zawarcia umowy²⁾, którego kopię załączono do umowy³⁾.

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. 2007 Nr 64, poz. 427 z późn. zm.), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy przyznania pomocy, zwanej dalej umową, oznaczają:

---

¹ Niepotrzebne skreślić

² Pełnomocnictwa, umowy spółki cywilnej albo uchwały wspólników spółki cywilnej, odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego

³ Jeśli dotyczy – kopię dokumentu załącza się w przypadku, jeśli sposób reprezentacji jest inny niż wskazano we wniosku o przyznanie pomocy

- 1) Program – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowiący załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2007 r. w sprawie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (M.P. 2007, Nr 94 poz. 1035);
- 2) ustawa – ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. 2007 Nr 64, poz. 427 z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie 1698/2005 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. L 277 z 21.10.2005);
- 4) rozporządzenie – Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 139, poz. 883 z późn. zm.);
- 5) operacja – przedsięwzięcie, projekt lub inwestycja, realizowane przez Beneficjenta w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, w sposób pozwalający na osiągnięcie celów Programu;
- 6) koszty kwalifikowalne operacji – koszty związane z realizacją operacji, które zgodnie z przepisami rozporządzenia mogą zostać objęte pomocą w ramach działania;
- 7) pomoc – pomoc finansowa przyznana na realizację operacji z publicznych środków krajowych i wspólnotowych, polegająca na refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji, poniesionych w wysokości oraz zgodnie z warunkami określonymi w Programie, rozporządzeniu, umowie oraz przepisach odrębnych;
- 8) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji właściwy ze względu na miejsce realizacji operacji.

§ 2

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach Programu w zakresie osi 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

§ 3

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy.
2. W wyniku realizacji operacji osiągnięty zostanie następujący cel: .....
- .....
- .....

3. Operacja zostanie zrealizowana w: .....
- .....
- (województwo, powiat, gmina, kod pocztowy, miejscowość(- ści), ulica (-e), nr domu/nr lokalu)
na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 3. ⁴⁾¹⁾
4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie/ w ..... etapach⁵⁾¹⁾.
5. Realizacja operacji lub jej etapu obejmuje:
- 1) wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy,
  - 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność lub ostatniego uzupełnienia, o którym mowa w § 8 ust. 3,
  - 3) udokumentowanie wykonania robót, dostaw lub usług w zakresie rzeczowym i finansowym,
  - 4) w przypadku nabycia rzeczy na podstawie umowy leasingu przeniesienie praw własności nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność dla etapu, w ramach którego po raz ostatni będą rozliczane koszty leasingu,
  - 5) osiągnięcie zakładanego celu operacji nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną, z zastrzeżeniem § 5 ust. 1 pkt 4.
6. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji lub jej etapu obejmuje również:
- 1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji,
  - 2) zamontowanie oraz uruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia.
7. Realizacja operacji lub jej etapu w zakresie, o którym mowa w ust. 5 i ust. 6, następować może nie wcześniej niż od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, z wyłączeniem zadań związanych z kosztami ogólnymi, które mogą być ponoszone nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2007 roku. Za moment rozpoczęcia realizacji operacji lub jej etapu uznaje się podjęcie przez Beneficjenta jakichkolwiek czynności związanych bezpośrednio z realizacją operacji, w zakresie określonym w ust. 5. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty poniesione przez beneficjenta przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

---

⁴ Dotyczy wyłącznie operacji trwale związanych z nieruchomością

⁵ Dla operacji obejmujących inwestycje dwuetapowe lub realizowanych na podstawie umowy leasingu należy wpisać liczbę etapów zgodną z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, nie więcej niż 10

§ 4

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi, na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....⁶⁾, jednak nie więcej niż ... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1/ w .....⁸⁾ transzach¹⁾:
  - 1) pierwsza transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....⁶⁾) i nie więcej niż ... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
  - 2) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....⁶⁾) i nie więcej niż .... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
  - 3) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....⁶⁾) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
  - 4) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....⁶⁾) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
  - 5) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....⁶⁾) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;

⁶ Wysokość pomocy określa się do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi na jednego beneficjenta maksymalnie:

- 100 tys. złotych – w przypadku gdy operacja dotyczy wyłącznie działalności związanej z przetwórstwem lub obrotem produktami rolnymi objętymi załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich lub jadalnymi produktami leśnymi, wymienionej w wykazach działalności, do których może być przyznana pomoc i określonych w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji;
- 300 tys. złotych – w przypadku pozostałych rodzajów działalności, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, przy czym wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może przekroczyć:
  - 100 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji,
  - 200 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie powyżej 2 i mniej niż 5 miejsc pracy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji,
  - 300 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 5 miejsc pracy, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji.

⁷ Poziom pomocy może wynosić nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych operacji

⁸ Dla operacji obejmujących inwestycje wieloetapowe lub realizowane na podstawie umowy leasingu należy wpisać liczbę transz zgodną z zestawieniem rzeczowo-finansowym, nie więcej niż 10

- 6) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
- 7) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
- 8) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
- 9) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾;
- 10) ..... transza w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....) i nie więcej niż ..... %⁷⁾ poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu¹⁾.

§ 5

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie oraz przepisach ustawy i rozporządzenia oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności:
  - 1) poniesienia kosztów, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia:
    - a) bezgotówkowego, przeprowadzonego poleceniem przelewu za pośrednictwem rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w przypadku transakcji, której wartość bez względu na liczbę wynikających z niej płatności przekracza 10 tysięcy złotych brutto, lub
    - b) pieniężnego, dla transakcji nie przekraczających wartości 10 tysięcy złotych brutto bez względu na liczbę dokonanych płatności;
  - 2) nie finansowania operacji z udziałem innych środków publicznych, przyznanych w związku z realizacją tej operacji,
  - 3) zarejestrowania działalności gospodarczej, której dotyczy operacja, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej, nie później niż do dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią / wniosku o płatność ostateczną¹⁾⁹⁾;
  - 4) utworzenia ... nowych miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty¹⁰⁾ / w stosunku do momentu bazowego stanu zatrudnienia wynoszącego w przedsiębiorstwie Beneficjenta

---

⁹ Dotyczy Beneficjentów podejmujących działalność gospodarczą

¹⁰ W przypadku Beneficjenta podejmującego jako osoba fizyczna we własnym imieniu działalność gospodarczą, w liczbie utworzonych miejsc pracy uwzględnia się tę osobę, jako zatrudnienie na pełnym etacie

... miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty¹¹⁾ oraz udokumentowania wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie Beneficjenta w zakresie łącznej liczby pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wraz z:

pierwszym wnioskiem o płatność pośrednią, w ramach którego po raz pierwszy zostaną przedstawione do refundacji koszty kwalifikowalne wynikające z realizacji umów leasingu – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem umowy leasingu

i ich utrzymania przez okres 2 lat, obliczany zgodnie z ust. 4¹⁾/

wnioskiem o płatność pośrednią, o którym mowa w § 7 ust 1 pkt ...¹²⁾, w ramach którego zostaną przedstawione do refundacji wszystkie koszty kwalifikowalne, za wyjątkiem kosztów wynikających z realizacji umów leasingu - w przypadku operacji obejmujących inwestycje zarówno polegające, jak i niepodlegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem umowy leasingu,

i ich utrzymania przez okres 2 lat, obliczany zgodnie z ust. 4¹⁾

wnioskiem o płatność ostateczną – w przypadku operacji nie obejmujących inwestycji polegających na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu i ich utrzymania przez okres 2 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej¹⁾.

Utworzenie miejsc pracy polegać będzie na zatrudnieniu osób na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, na stanowiskach uzasadnionych zrealizowanym zakresem rzeczowym operacji.

- 5) utrzymania poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwie Beneficjenta, obliczanego jako suma zatrudnienia momentu bazowego oraz nowoutworzonych etatów, określonych w pkt 4, przez okres 2 lat obliczany zgodnie z ust. 4 albo od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej;
- 6) spełniania wymagań weterynaryjnych, sanitarnych, ochrony środowiska, a także dotyczących warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz warunków ochrony zwierząt, jeżeli są wymagane przepisami prawa krajowego w odniesieniu do realizowanej operacji, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną;
- 7) zgłoszenia obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie do odpowiedniej ewidencji prowadzonej na podstawie art. 38 ust. 1–3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych - jeśli przyznano pomoc na operację lub działalność związaną ze świadczeniem usług polegających na udostępnianiu miejsc noclegowych w obiektach hotelarskich lub w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie, co zostanie udokumentowane nie później niż przy złożeniu wniosku o płatność ostateczną¹³⁾;

¹¹ Treść stosuje się wyłącznie w stosunku do Beneficjenta rozwijającego działalność gospodarczą - należy wpisać stan zatrudnienia w jego przedsiębiorstwie określony jako moment bazowy we wniosku o przyznanie pomocy

¹² Na podstawie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji należy wpisać odpowiedni punkt z § 7 ust. 1 określający zakończenie realizacji etapu operacji obejmującego wykonanie pełnego zakresu rzeczowego niewynikającego z realizacji umów leasingu

¹³ Dotyczy Beneficjentów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie usług turystycznych

- 8) w trakcie realizacji operacji oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej, z zastrzeżeniem ust. 4:
- a) osiągnięcia i zachowania celu operacji,
  - b) nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania (z wyłączeniem zdarzeń związanych ze świadczeniem usług wynajmu lub dzierżawy dóbr w ramach wykonywanej działalności gospodarczej objętej operacją) nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych w połączeniu z modernizacją budynków i obiektów budowlanych, na które została przyznana i wypłacona pomoc, oraz ich wykorzystywania zgodnie z przeznaczeniem i celem operacji,
  - c) miejsce zamieszkania Beneficjenta będącego osobą fizyczną albo miejsce rejestracji siedziby lub oddziału Beneficjenta znajduje się w miejscowości należącej do gminy wiejskiej albo miejskiej z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo gminy miejsko – wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących:
    - powyżej 20 tys. mieszkańców, jeżeli Beneficjent wykonuje działalność świadczenia usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, albo jest grupą producentów rolnych, wstępnie uznaną grupą producentów owoców i warzyw, organizacją producentów owoców i warzyw, albo
    - powyżej 5 tys. mieszkańców, jeżeli Beneficjent wykonuje działalność inną niż wskazano w powyższym tirecie (jeżeli Beneficjent wykonuje działalność inną niż świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, albo jest podmiotem innym niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, organizacje producentów owoców i warzyw),
  - d) wykonywania rodzaju działalności gospodarczej wg Polskiej Klasyfikacji Działalności, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, oraz nie zmieniania miejsca lokalizacji operacji,
  - e) umożliwienia przedstawicielom Agencji dokonywania wizytacji w miejscu realizacji operacji,
  - f) umożliwienia przedstawicielom Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, organów kontroli skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonania audytów i kontroli dokumentów związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Beneficjenta,
  - g) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie wizytacji i kontroli określonych w pkt 8 lit. e i lit. f, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
  - h) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego przedsiębiorstwa lub operacji w zakresie mogącym mieć wpływ na realizację operacji

zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie, przepisach ustawy i rozporządzenia lub niniejszej umowie,

i) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji;

9) zamieszczenia w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Beneficjenta, tablicy informacyjnej o finansowaniu ze środków Unii Europejskiej operacji, której całkowity koszt przekracza 50 000 EURO (193 855,00 złotych), wykonanej zgodnie z warunkami określonymi w *Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, opublikowanej na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji, w terminie po dniu zawarcia niniejszej umowy, a jednocześnie nie później niż:

a) do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną, albo

b) w dniu złożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu,

i jej eksponowania przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej albo przez okres obliczany zgodnie z ust. 4.

2. W przypadku operacji obejmującej inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu Beneficjent zobowiązuje się do:

1) złożenia w oddziale regionalnym, nie później niż 2 miesiące przed planowanym dniem złożenia wniosku o płatność pośrednią, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu:

a) umowy leasingu wraz z harmonogramem spłat, w której przewidziane będzie przeniesienie prawa własności przedmiotu umowy leasingu na Beneficjenta w terminie do planowanego dnia złożenia wniosku o płatność, w ramach którego rozliczana będzie ostatnia rata leasingu,

b) oryginału albo kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez finansującego faktury sprzedaży rzeczy będących przedmiotem leasingu wystawionej przez zbywcę na rzecz finansującego;

2) uzyskania prawa własności rzeczy będących przedmiotem umowy leasingu nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, w ramach którego rozliczana będzie ostatnia rata leasingu, oraz dołączenia dokumentów potwierdzających przeniesienie prawa własności na Beneficjenta.

3. Beneficjent zobowiązuje się, w terminie do dnia 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności ostatecznej, złożyć we właściwym oddziale regionalnym wypełniony formularz ankiety monitorującej, której aktualny wzór jest dostępny w oddziałach regionalnych oraz na stronach internetowych Agencji/ Beneficjent zobowiązuje się, najpóźniej do 30 dni roboczych po zakończeniu roku obrachunkowego następującego po roku obrachunkowym, w którym otrzymana została ostatnia płatność, złożyć we właściwym oddziale regionalnym wypełniony formularz ankiety monitorującej, której aktualny wzór jest dostępny w oddziałach regionalnych oraz na stronach internetowych Agencji¹⁾.

4. W przypadku realizacji operacji, w ramach której refundowane są koszty kwalifikowalne wynikające z realizacji umów leasingu, w zakresie zobowiązań określonych w ust. 1 pkt 4 oraz pkt 8 – okresy, których dotyczą te zobowiązania, liczą się od dnia dokonania przez Agencję płatności:
  - 1) w wyniku której po raz pierwszy w ramach operacji zostały zrefundowane koszty kwalifikowalne, wynikające z realizacji umów leasingu – w przypadku operacji obejmujących wyłącznie inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu;
  - 2) w wyniku której w ramach operacji zostały zrefundowane wszystkie koszty kwalifikowalne, za wyjątkiem kosztów wynikających z realizacji umów leasingu – w przypadku operacji obejmujących inwestycje zarówno polegające, jak i niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu.

§ 6

W przypadku, gdy co najmniej jeden z dokumentów, o których mowa w § 5 ust. 2, dotyczący nabycia rzeczy będących przedmiotem leasingu:

- 1) zostanie złożony bez zachowania 2 miesięcznego terminu, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 1, to Agencja nie jest związana terminem rozpatrzenia wniosku o płatność i wypłaty pomocy, o którym mowa w § 8 ust. 9,
- 2) zawiera postanowienia niezgodne z warunkami i trybem przyznania pomocy, Agencja wzywa do poprawienia dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem odmowy wypłaty pomocy w całości lub w części dotyczącej rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu,
- 3) nie zostanie złożony wraz z wnioskiem o płatność pośrednią, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu, Agencja odmawia wypłaty pomocy w całości lub w części dotyczącej rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu.

§ 7

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć osobiście lub przez upoważnioną osobę, bezpośrednio we właściwym oddziale regionalnym wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami określonymi w załączniku nr 2 do umowy oraz przedstawić oryginały faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej oraz dowodów zapłaty poniesionych kosztów, w następujących terminach:
po zakończeniu realizacji całości operacji - w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.;/

- 1) po zakończeniu realizacji pierwszego etapu operacji - w terminie od dnia .... do dnia ..... 20...r.^{14) 1)};
  - 2) po zakończeniu realizacji drugiego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 3) po zakończeniu realizacji trzeciego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 4) po zakończeniu realizacji czwartego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 5) po zakończeniu realizacji piątego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 6) po zakończeniu realizacji szóstego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 7) po zakończeniu realizacji siódmego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 8) po zakończeniu realizacji ósmego etapu operacji w terminie od dnia ... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 9) po zakończeniu realizacji dziewiątego etapu operacji w terminie od dnia .... do dnia ..... 20...r.¹⁾
  - 10) po zakończeniu realizacji dziesiątego etapu operacji w terminie od dnia ..... do dnia ..... 20...r.¹⁾
2. Wniosek o płatność składa się na formularzu udostępnionym przez Agencję, dostępnym w oddziałach regionalnych, na stronach internetowych Agencji oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
  3. Przedkładane wraz z wnioskiem o płatność oryginały faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej oraz oznaczone datą wyciągi bankowe lub przelewy bankowe dokumentujące transakcje dotyczące zapłaty kosztów związanych z realizacją niniejszej umowy na rachunku, z którego dokonano płatności lub inne dowody zapłaty, po wykonaniu ich kopii zostaną zwrócone Beneficjentowi.
  4. Oryginały faktur i dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, przed ich skopiowaniem, zostaną oznaczone adnotacją „Przedstawiono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”.
  5. Agencja może rozpatrzyć wniosek o płatność złożony w terminie wcześniejszym niż wynikający z postanowień umowy, jednakże bieg terminu, o którym mowa w § 8 ust. 9, rozpoczyna się od pierwszego dnia terminu określonego w ust. 1. § 8 ust. 11 stosuje się odpowiednio.
  6. W przypadku nie złożenia wniosku o płatność w wyznaczonym terminie, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach.

---

¹⁴ Pkt 1-10 wypełnia się dla operacji wieloetapowych lub obejmujących inwestycje realizowane na podstawie umowy leasingu; należy w nich wpisać ilość etapów oraz terminy zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, jednakże nie więcej niż 10 etapów oraz nie więcej niż 2 terminy złożenia wniosku o płatność w roku kalendarzowym

Nie złożenie przez Beneficjenta wniosku po drugim wezwaniu Agencji skutkować będzie wypowiedzeniem umowy.

7. Agencja może uwzględnić wniosek o płatność złożony po terminie, o którym mowa w ust. 1, jednakże wówczas nie jest zobowiązana do zachowania terminu, o którym mowa w § 8 ust. 9.

§ 8

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji lub jej etapu z warunkami określonymi w ustawie, Programie, rozporządzeniu, przepisach odrębnych oraz postanowieniach niniejszej umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub zawiera błędy formalno-rachunkowe lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów, lub dokumenty nie spełniają dotyczących ich wymagań, Agencja wzywa Beneficjenta w formie pisemnej do usunięcia braków lub złożenia poprawnych dokumentów lub pisemnych wyjaśnień w terminie 21 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku, gdy pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2, Beneficjent nie usunął braków lub nie dostarczył któregokolwiek z wymaganych dokumentów lub w przypadku, gdy niezbędne będzie dostarczenie dodatkowych wyjaśnień w celu potwierdzenia lub uzupełnienia informacji mających istotny wpływ na ocenę wniosku o płatność, Agencja wzywa Beneficjenta w formie pisemnej do usunięcia braków, w tym złożenia dodatkowych pisemnych wyjaśnień w terminie 21 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania.
4. Na uzasadnioną prośbę Beneficjenta, złożoną w formie pisemnej nie później niż przed upływem terminu określonego w ust. 2 lub ust. 3, Agencja może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu na uzupełnienie lub poprawienie wniosku o płatność, jednak nie dłużej niż o 6 miesięcy. W przypadku przedłużenia terminu o więcej niż 1 miesiąc, Beneficjent zobowiązany jest udokumentować przyczynę przedłużenia.
5. W przypadku przesłania uzupełnień, wyjaśnień lub poprawnych dokumentów przesyłką nadaną w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, o terminowości złożenia decyduje data stempla pocztowego, a w przypadku ich dostarczenia w innej formie, o terminowości złożenia decyduje data wpływu do oddziału regionalnego.
6. Jeżeli Beneficjent, pomimo ponownego wezwania, o którym mowa w ust. 3, nie złożył brakujących lub poprawnych dokumentów lub pisemnych wyjaśnień w wyznaczonym terminie, Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został prawidłowo wypełniony oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów, z zastrzeżeniem ust. 4.
7. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane wizytacje w miejscu lub kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych

we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.

8. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta w formie pisemnej do uzupełnienia niezbędnych dokumentów lub złożenie pisemnych wyjaśnień w terminie 21 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wezwania. Ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
9. Agencja rozpatruje wnioski o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
10. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości wypłaty pomocy, termin rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 9, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje Beneficjenta na piśmie.
11. W przypadkach, o których mowa w ust. 2-4 lub ust. 8 termin rozpatrzenia wniosku o płatność, określony w ust. 9 ulega przedłużeniu o okresy dokonywania przez Beneficjenta określonych czynności.
12. W przypadku uchybienia terminu wykonania przez Beneficjenta czynności, o których mowa w ust. 2-3 i ust. 8, Agencja na pisemną prośbę Beneficjenta przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli w danym okresie w ramach właściwego województwa są dostępne niezakontrowane środki finansowe na wypłatę pomocy, a jednocześnie Beneficjent:
  - 1) wniósł pisemną prośbę w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia ustania przyczyny uchybienia;
  - 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
  - 3) udokumentował, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.
13. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta w formie pisemnej.

§ 9

1. Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu pomocy, jeżeli Beneficjent:
  - 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją;
  - 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
  - 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.
2. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej

operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 2, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
4. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W przypadku, gdy w składanym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych, z wyjątkiem kosztów ogólnych, zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy:
  - 1) nie więcej niż o 10%, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej;
  - 2) o więcej niż 10%, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, uwzględniane będą koszty:
    - a) w wysokości faktycznie poniesionej, jeżeli Agencja na podstawie pisemnych wyjaśnień Beneficjenta uzna za zasadne przyczyny poniesienia wyższych kosztów,
    - b) w wysokości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, jeżeli Agencja na podstawie pisemnych wyjaśnień Beneficjenta nie zaakceptuje poniesienia wyższych kosztów,z zastrzeżeniem, iż kwota pomocy określona w § 4 ust. 1 nie może zostać zwiększona.
6. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla poszczególnych pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym.
7. W przypadku, gdy wnioskowana przez Beneficjenta we wniosku o płatność kwota pomocy jest wyższa o więcej niż 3% od kwoty obliczonej przez Agencję na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych kwotę refundacji pomniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą wnioskowaną a kwotą obliczoną na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Pomniejszenie nie ma zastosowania, jeżeli Beneficjent udowodni, że nie ponosi winy za włączenie niekwalifikującej się kwoty do kwoty pomocy wnioskowanej we wniosku o płatność¹⁵.
8. W przypadku stwierdzenia przez Agencję, że Beneficjent umyślnie złożył fałszywe oświadczenia, daną operację wyklucza się ze wsparcia EFRROW i odzyskuje się wszystkie kwoty wypłaconej pomocy w ramach operacji. Ponadto, zgodnie z przepisami

---

¹⁵ Art. 31 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. L 368 z 23.12.2006).

wspólnotowymi, Beneficjent jest wykluczony z otrzymywania wsparcia w ramach tego samego działania w danym roku EFRROW oraz w następnym roku EFRROW¹⁶).

9. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy lub rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej Beneficjenta lub jego pełnomocnika wskazany w zaświadczeniu wydanym przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową¹⁾, stanowiącym załącznik do pierwszego wniosku o płatność. W przypadku zmiany numeru rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej Beneficjent jest zobowiązany przedłożyć Agencji nowe zaświadczenie wraz z kolejnym wnioskiem o płatność.

§ 10

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków wspólnotowych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie, a w okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania nie przyznano mu pomocy w ramach działania „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienie” objętego Programem Operacyjnym „Kapitał Ludzki, 2007-2013”;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: ..... wraz z załącznikami, złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty,
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia 1698/2005 oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych,
- 4) siedziba / oddział / miejsce zamieszkania¹⁾ przedsiębiorcy zarejestrowana (- e) pod adresem (-mi) : .....

.....
(województwo, powiat, gmina, kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu/nr lokalu)

spełnia warunki, o których mowa w § 5 ust.1 pkt 8 lit. c umowy^{17) 1)}.

2. Beneficjent dołącza do umowy oświadczenie:

- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie tej umowy/ o niepozostawaniu w związku małżeńskim/ o ustanowionej rozdzielności majątkowej;¹⁾

---

¹⁶ Art. 31 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. L 368 z 23.12.2006).

¹⁷ Dotyczy Beneficjentów rozwijających działalność gospodarczą, będących osobami prawnymi i jednostkami nieposiadającymi osobowości prawnej, spółników spółki cywilnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

- 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli przedsiębiorstwa oraz ich małżonków o wyrażeniu zgody na zawarcie tej umowy/ o niepozostawaniu w związku małżeńskim/ o ustanowionej rozdzielności majątkowej¹⁾ 18).

§ 11

1. Wypowiedzenie umowy następuje w przypadku:
  - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji do końca terminu do złożenia wniosku o płatność, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1;
  - 2) nie złożenia wniosku o płatność w wyznaczonym terminie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 6;
  - 3) odstąpienia przez Beneficjenta:
    - a) od realizacji operacji, lub
    - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy;
  - 4) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 3;
  - 5) stwierdzenia, w okresie realizacji operacji lub w okresie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności ostatecznej, nieprawidłowości¹⁹⁾ związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z nie spełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 i 2 lub § 9 ust. 1;
  - 6) wystąpienia innych okoliczności skutkujących koniecznością zwrotu całości wypłaconej pomocy, o których mowa w § 12 ust.1.

§ 12

1. Agencja żąda zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z Programem, ustawą, rozporządzeniem, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
  - 1) nie osiągnięcia lub nie zachowania celu operacji,
  - 2) rezygnacji Beneficjenta z realizacji operacji,
  - 3) podlegania Beneficjenta wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów odrębnych,
  - 4) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy przyznania pomocy,
  - 5) rozpoczęcia realizacji operacji przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, z wyłączeniem zadań związanych z kosztami ogólnymi, które mogą być ponoszone nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2007 roku,

---

¹⁸ W przypadku, gdy operacja jest realizowana w przedsiębiorstwie stanowiącym przedmiot współwłasności innej niż małżeńska wspólność majątkowa; postanowienie dotyczy wyłącznie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz wspólników spółek cywilnych

¹⁹ W rozumieniu art. 2 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1848/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. dotyczącego nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych w związku z finansowaniem wspólnej polityki rolnej oraz organizacji systemu informacyjnego w tej dziedzinie i uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 595/91

- 6) złożenia podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy;
  - 7) niespełniania co najmniej jednego ze zobowiązań umownych, w tym zmniejszenia liczby utworzonych nowych miejsc pracy lub obniżenia poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwie Beneficjenta, o których mowa odpowiednio w § 5 ust.1 pkt 4 i 5.
  - 8) innych władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi,
  - 9) wystąpienia przesłanki, o której mowa w art. 31 ust. 2 Rozporządzenia Nr 1975/2006/WE.
2. Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
    - 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany, lub
    - 2) jeżeli uzyskał zwolnienie, o którym mowa w § 15 ust. 1.
  3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
  4. Odsetki naliczane są, w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres od dnia otrzymania powiadomienia przez Beneficjenta o konieczności zwrotu do dnia dokonania przez niego zwrotu.
  5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami w kwocie określonej w wezwaniu do zapłaty, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wezwania.

§ 13

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron, przy czym zmiana ta nie może powodować zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy, zmiany celu operacji, ani zmiany zobowiązań dotyczących utworzenia nowych miejsc pracy i utrzymania poziomu zatrudnienia, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 4 i 5, jak również zobowiązania o nie finansowaniu operacji z udziałem innych środków publicznych przyznanych w związku z realizacją tej operacji.
2. Zmiana umowy wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
  - 1) zmian struktury wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 1,
  - 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nie naruszających przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2006 Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.) i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz nie wpływających na cel i przeznaczenie operacji.
4. Zmiana umowy jest wymagana w szczególności w przypadku:

- 1) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, związanych ze:²⁰⁾
  - a) zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zmniejszona,
  - b) zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej na 40 dni kalendarzowych przed upływem terminu do złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, w którym zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji ma zostać zwiększona; w przypadku niedotrzymania tego terminu, wypłata pomocy zostanie dokonana do wysokości przewidzianej w umowie dla poszczególnych transz;
- 2) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy - wniosek w tej sprawie (dotyczący operacji lub jej etapu, którego zakres ma być zmieniony poprzez aneksowanie umowy) Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność; w przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy,
- 3) zmiany dotyczącej terminu złożenia wniosku o płatność - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej na 40 dni kalendarzowych przed upływem terminu określonego w § 7 ust. 1. Agencja może nie rozpatrzeć wniosku Beneficjenta o zmianę umowy złożonego bez zachowania określonego powyżej terminu;
- 4) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych, na których realizowane są w ramach operacji inwestycje trwale związane z nieruchomością – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność końcową jeżeli operacja realizowana była w jednym etapie, lub w dniu złożenia wniosku o płatność pośrednią w ramach etapu, w ramach którego została dokonana zmiana działek, na których realizowane są w ramach operacji inwestycje trwale związane z nieruchomością; w przypadku niedotrzymania terminów, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.

---

²⁰⁾ Dotyczy operacji, dla których pomoc będzie przekazywana w transzach

§ 14

1. Na warunkach określonych w ustawie i rozporządzeniu, Agencja może w trakcie realizacji operacji, o której mowa w § 3 ust. 1 niniejszej umowy, przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa Beneficjenta albo jego części.
2. W przypadku zaistnienia w okresie 5 lat od daty płatności ostatecznej wyjątkowych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
  - 1) przeniesienie własności lub posiadania albo przekształcenie przedsiębiorstwa,
  - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 8 lit. b) – d).
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja może wyłącznie w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na:
  - 1) zbycie albo przekształcenie przedsiębiorstwa, jeżeli:
    - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą, w tym zobowiązania dotyczącego utrzymania poziomu zatrudnienia, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 5,
    - b) w wyniku przeniesienia praw własności albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
    - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w Programie, przepisom Rozporządzenia 1698/2005, ustawy, rozporządzenia i postanowieniom umowy;
  - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, jeżeli:
    - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, zmodernizowanych lub wybudowanych budynków lub budowli, nie naruszy celów i zakresu działania, określonych w Programie, rozporządzeniu oraz postanowieniach umowy;
    - b) zmiana miejsca zarejestrowania albo rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej albo lokalizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji;
    - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości przedmiotu operacji na rzecz podmiotu, który spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz przejmie zobowiązania Beneficjenta, albo
    - d) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostaną naruszone cele i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla działania, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z środków publicznych.

5. Agencja po rozpatrzeniu pisma Beneficjenta, o którym mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie zmian postanowień umowy.
6. Beneficjent albo nabywca albo następca prawny stosownie do zakresu zdarzenia, zobowiązany jest niezwłocznie po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 2 albo w wyznaczonym przez Agencję terminie złożyć w oddziale regionalnym, niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
  - 1) dokumenty potwierdzające nabycie albo przekształcenie przedsiębiorstwa albo sprzedaży i zakupu dóbr stanowiących przedmiot operacji,
  - 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę przejęcia długu,
  - 3) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 4;na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 oraz ust. 4 pkt 2 lit. a –c Agencja uwzględnia przepis art. 72 rozporządzenia nr 1698/2005.

§ 15

1. W przypadku niewykonania co najmniej jednego ze zobowiązań, o których mowa w § 5 ust.1-2, § 7 ust.1-2 oraz § 9 ust. 1, z powodu zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, określonych w przepisach wspólnotowych²¹⁾ lub rozporządzeniu, Beneficjent może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania lub za zgodą Agencji zmianie może ulec termin jego wykonania.
2. W sprawie zwolnienia z wykonania któregokolwiek ze zobowiązań lub zmiany terminu wykonania zobowiązań, o których mowa w ust. 1, Beneficjent składa w oddziale regionalnym wniosek, zawierający opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, w terminie 10 dni roboczych od dnia zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub od dnia, w którym zaistnieje możliwość złożenia takiego wniosku. § 8 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

§ 16

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na

---

²¹⁾ art. 47 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. L 368 z 23.12.2006)

formularzu przekazanym przez Agencję wraz ze wzorem umowy, podpisywany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym w dniu zawarcia umowy.

2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania płatności ostatecznej przez Agencję.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
  - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
  - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
  - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12;
  - 4) przejęcia zobowiązań umownych przez podmiot nabywający przedsiębiorstwo Beneficjenta albo przez następcę prawnego Beneficjenta.

§ 17

1. Strony będą porozumiewać się pisemnie we wszelkich sprawach dotyczących realizacji umowy. Korespondencja związana z realizacją umowy przekazywana będzie przez:
Beneficjenta na adres:.....
Agencję na adres:.....
2. Strony zobowiązują się do podawania numeru umowy w prowadzonej przez nie korespondencji.
3. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przesyłania do oddziału regionalnego pisemnej informacji o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie. Zmiana ta nie wymaga dokonania zmiany umowy.
4. W przypadku niepowiadomienia przez Beneficjenta oddziału regionalnego o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie, wszelką korespondencję wysyłaną przez Agencję zgodnie z posiadanymi przez nią danymi Strony uznają za doręczoną.

§ 18

1. Wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji.

§ 19

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają w szczególności zastosowanie przepisy:

- 1) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm);
- 2) ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634 z późn. zm.);

- 3) ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. 2007 Nr 64, poz. 427 z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 z późn. zm.)
- 6) Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. L 277 z 21.10.2005);
- 7) Rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników (Dz. Urz. L 141 z 30.4.2004 późn. zm.);
- 8) Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. L 368 z 23.12.2006);
- 9) Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz. Urz. L 368 z 23.12.2006);
- 10) Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1848/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. dotyczącego nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych w związku z finansowaniem wspólnej polityki rolnej oraz organizacji systemu informacyjnego w tej dziedzinie i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 595/91 (Dz. Urz. L 355 z 15.12.2006);
- 11) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 139, poz. 883 z późn. zm.).

§ 20

Załącznikami stanowiącymi integralną część niniejszej umowy są:

- 1) Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji,
- 2) Załącznik nr 2 – Wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku o płatność,
- 3) Załącznik nr 3 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością¹⁾

§ 21

1. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.
2. Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

.....
AGENCJA

.....
BENEFICJENT

1. Zestawienie rzeczowo – finansowe operacji

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Mierniki rzeczowe		Koszty kwalifikowalne operacji (w zł)										
		jednostka miary	ilość (liczba)	ogółem	w tym:									
					I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Koszty inwestycyjne nie objęte leasingiem (Ki):														
A*														
1**														
2														
...														
Suma A														
B*														
1**														
2														
...														
Suma B														
...*														
1**														
2														
...														
Suma ...														
II Koszty inwestycyjne objęte leasingiem (KI)														
1														
2														
3														
...														
Suma II														
Suma poszczególnych sum zadań inwestycyjnych (Ki+KI)														
III Koszty ogólne (Ko)														
1														
2														
...														
Suma Koszty ogólne (Ko)														
IV Suma kosztów kwalifikowalnych operacji (Ki + KI + Ko)														

* Zadanie lub grupa zadań realizowanych w ramach operacji

** Zadanie lub dostawa/robota/usługa realizowana w ramach zadania

Wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku o płatność

1. **Faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej** - kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji;
2. **Dowody zapłaty** - kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji;
3. **Pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego** - jeżeli właściwy organ nałożył taki obowiązek w wydanym pozwoleniu na budowę lub nałożył taki obowiązek innymi decyzjami – oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
4. **Zawiadomienie właściwego organu o zakończeniu budowy złożone co najmniej 21 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów prawa budowlanego lub właściwy organ nałożył taki obowiązek** - oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji **wraz z:**
  - **Oświadczeniem beneficjenta, że w ciągu 21 dni od dnia zgłoszenia zakończenia robót, właściwy organ nie wniósł sprzeciwu** – oryginał
  - albo**
  - **Zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wnosi sprzeciwu w przypadku, gdy zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych będzie przedkładane przed upływem 21 dni** – oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
5. **Pozwolenie wodnoprawne – jeżeli dla robót wymagana była decyzja o zatwierdzeniu projektu prac geologicznych** - oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
6. **Protokoły odbioru robót lub protokoły montażu lub rozruchu maszyn i urządzeń (jeżeli dotyczy) albo oświadczenie Beneficjenta o poprawnym wykonaniu robót budowlanych lub montażu lub rozruchu z udziałem środków własnych** - oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
7. **Kosztorys powykonawczy sporządzony metodą kalkulacji uproszczonej lub szczegółowej w zależności od sposobu wykonywania robót budowlanych z podaniem podstawy wyceny oraz rysunki zamienne do projektu budowlanego, załączane do wniosku o płatność w przypadku, gdy:**

- podczas wykonywania robót budowlanych wprowadzono istotne odstępstwa, o których mowa w art. 36a ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 2006 Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.)
lub
- beneficjent w trakcie realizacji robót budowlanych zmienił system ich wykonywania i nie wszystkie roboty budowlane w ramach projektu zostały zlecane do wykonania i jednocześnie nie zawarto wynikającego z tej zmiany aneksu do umowy;
  - oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
- 8. **Wydruk elektroniczny z dokumentacji księgowej, lub kopia z książki ewidencji środków trwałych – w przypadku, gdy beneficjent prowadzi księgowość – oryginał lub kopia potwierdzona przez beneficjenta;**
- 9. **Zaświadczenie z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wskazujące rachunek bankowy beneficjenta lub jego pełnomocnika lub rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej beneficjenta lub jego pełnomocnika, na który mają być przekazane środki finansowe - oryginał (dołączony do pierwszego wniosku o płatność);**
- 10. **Umowy z dostawcami lub wykonawcami zawierające specyfikację będącą podstawą wystawienia każdej z przedstawionych faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli nazwa towaru lub usługi w przedstawionej fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej, odnosi się do umów zawartych przez beneficjenta lub nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów kwalifikowalnych - kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;**
- 11. **Uzasadnienie zmian dokonanych w poszczególnych pozycjach zestawienia rzeczowo – finansowego z realizacji operacji, w przypadku, gdy koszty kwalifikowalne wzrosły o więcej niż 10% w stosunku do wartości zapisanych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik do umowy – oryginał;**
- 12. **Wykaz działek, na których zrealizowana została operacja trwale związana z nieruchomością objęta wnioskiem o płatność - na formularzu udostępnionym przez Agencję – oryginał;**
- 13. **Dowód rejestracyjny, jeżeli jest wymagany odrębnymi przepisami - dotyczy ciągników oraz środków transportu objętych współfinansowaniem - kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;**
- 14. **Dokumenty celne (Jednolity Dokument Administracyjny SAD) zawierające stosowną adnotacje celników przeprowadzających odprawę, jako potwierdzenia**

- dopuszczenia towarów do obrotu – dotyczy maszyn i urządzeń zakupionych w krajach nienależących do Unii Europejskiej** - kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
15. **Decyzje wydane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii** - jeżeli dotyczy - kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
  16. **Opinie wydane przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego** - jeżeli dotyczy - kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji.
  17. **Informacja o spełnieniu wymagań w zakresie ochrony środowiska wydana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska** - jeżeli dotyczy - kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
  18. **Zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej z podaniem przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o płatność, dołączone do pierwszego wniosku o płatność** - oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał zaświadczenie lub pracownika Agencji;
  19. **Zgłoszenie w urzędzie skarbowym rozpoczęcia działalności gospodarczej, dołączone do pierwszego wniosku o płatność w przypadku osób, które w wyniku realizacji operacji rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej (pierwsza rejestracja)** – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który przyjął zgłoszenie lub pracownika Agencji;
  20. **Kopia wypisu z ewidencji innych obiektów, o której mowa w art. 38 ust 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych – w przypadku, gdy w ramach prowadzonej działalności wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w innych obiektach, w których mogą być świadczone usługi hotelarskie** – kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
  21. **Decyzja określająca kategorię obiektu hotelarskiego, nadana na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych – w przypadku, gdy w ramach prowadzonej działalności wnioskodawca świadczy usługi polegające na udostępnianiu miejsc noclegowych w obiektach hotelarskich** – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;

22. **Opinie i decyzje w zakresie wymagań weterynaryjnych, sanitarnych, ochrony środowiska, a także dotyczące warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz warunków ochrony zwierząt, jeżeli są wymagane przepisami prawa krajowego w odniesieniu do realizowanej operacji, dołączane do wniosku o płatność ostateczną** - oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
23. **Inne pozwolenia lub licencje, niezbędne do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (dołączane do pierwszego wniosku o płatność), jeżeli są wymagane przepisami prawa krajowego** – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika Agencji;
24. **Odpis z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym**, wystawiony nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy - oryginał lub kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub podmiot, który wydał dokument lub pracownika ARiMR;
25. **Umowy o pracę z pracownikami (dla etatów powstałych w wyniku realizacji operacji)** - kopie poświadczona za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub pracownika Agencji;
26. **Zgłoszenia do ubezpieczeń ZUS ZUA (dla etatów powstałych w wyniku realizacji operacji)** – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub ZUS lub pracownika Agencji;
27. **Deklaracja ZUS DRA (wraz z załącznikami ZUS RCX, ZUS RSA, ZUS RZA)** – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub ZUS lub pracownika Agencji;

